

10. Familjeekonomi ur olika perspektiv

Barnens ekonomiska standard bestäms huvudsakligen av föräldrarnas inkomster tillsammans med samhällsliga bidrag och ersättningar. Genom arbete under framförallt ferier skaffar sig också många av de äldre barnen egna inkomster. Familjens inkomst, vilket bara är en del av ekonomin, beror till stor del på hur många förvärvsarbetande vuxna det finns i familjen. Men familjeekonomin påverkas också av exempelvis hur många som ska försörjas samt barnens ålder. För en rättvisande bild av familjeekonomin är det därför viktigt att räkna med samtliga familjemedlemmar som bidrar både på inkomst- och utgiftssidan.

Från småbarn till tonåring

Under barnens uppväxt förbättras ofta familjens ekonomi. När barnen blir äldre kan föräldrarna utöka sitt förvärvsarbete och ofta ökar också deras löner. Med tiden upphör även behovet av barnomsorg. Det visar sig också i våra mätningar att tonåringar genomsnittligt lever i mer välbärgade familjer än yngre barn. Inkomststandarden år 2002 var högst bland de äldsta hemmaboende barnen (se tabell 10.1). Tonåringarnas familjer har mera sällan låg inkomststandard och oftare hög inkomststandard. Däremot visar måttet disponibel inkomst per konsumtionsenhet ingen större skillnad mellan åldersgrupperna. (se tabell 10.2).

Barnfamiljer med låg inkomstnivå

År 2002 tillhörde 11 procent av samtliga hemmaboende 0-17-åringar familjer med en inkomststandard mindre än 1, vilket innebär att familjerna ligger på gränsen för "lägsta rimliga standard" (se tabell 10.1). Det kan jämföras med samtliga 22 år och äldre utan barn där motsvarande andel är 6 procent. Skillnaden är stor mellan ensamstående och sammanboende utan barn, 11 respektive 2 procent. Ungdomar, 18-21 år, som flyttat hemifrån utgör en extremgrupp, 37 procent av denna grupp har en inkomststandard mindre än 1. Förmodligen finns det ungdomar som får ekonomiskt stöd från föräldrar även sedan de flyttat hemifrån men sådant stöd har vi emellertid ingen information om.

5 procent av barnen hamnar under en inkomststandard på 0,75. Skyddsnetet kring barnfamiljen förmår, i de allra flesta fall, hindra att den faller mycket långt under

strecket för en minsta rimlig inkomstnivå. Även om familjen har en inkomststandard på minst 1 kan man ha ekonomiska bekymmer. 16 procent av barnen 0-17 år tillhör familjer där föräldrarna saknar kontantmarginal, d.v.s. de kan inte få fram 14 000 kronor med en veckas varsel.

De barnfamiljer som har det sämst ställt är de ensamstående och de sammanboende där bara en av föräldrarna förvärvsarbetar, dvs. familjer med bara en förvärvsinkomst. Framförallt är det ensamstående kvinnor med barn som har en dålig ekonomisk standard. Alla familjetyper förutom de ensamstående mödrarna har fått en ökad disponibel inkomst i jämförelse med föregående år. Den disponibla inkomsten är i denna grupp 88 000 kronor per konsumtionsenhet (se tabell 10.2). Motsvarande genomsnittliga belopp för familjer med hemmaboende 0-17 åringar är 117 000 kronor per konsumtionsenhet. Generellt hör också flerbarnfamiljerna till de som har det sämst ställt. Den disponibla inkomsten för barn i familjer med 3 eller fler hemmaboende barn är 100 000 kronor per konsumtionsenhet.

Barn i välbeställda familjer

Ungefär 21 procent av hemmaboende 0-17-åringar tillhörde under år 2002 familjer med en inkomststandard över 2 (se tabell 10.1). Familjen skulle kunna försörja ännu en lika stora familj utan att någon hade en standard under "rimlig nivå". Att ha det gott ställt, i den mening vi talar om här, förekommer nästan bara bland barn med sammanboende föräldrar som båda förvärvsarbetar och allra vanligast är det när det bara finns ett barn i familjen. Av de familjer med sammanboende föräldrar och ett hemmaboende barn, år 2002, tillhör 41 procent välbeställda familjer, dvs. familjer där inkomststandarden är 2 eller mer. Dessa familjer disponerar årligen 148 000 kronor per konsumtionsenhet, 31 000 kronor mer än vad som gäller genomsnittligt i familjer med hemmaboende 0-17-åringar (se tabell 10.2).

Familjestödets betydelse

I tabell 10.4 redovisas barnbidragets, bostadsbidragets, underhållsstödets, föräldraförsäkringens samt socialbidragets andel av den disponibla inkomsten för olika

familjetyper. I genomsnitt består omkring 18 procent av den disponibla inkomsten i barnens familjer av ovanstående transfereringar/bidrag. Neddragningar inom välfärdssystemet får därför stora konsekvenser för barnen och deras familjer.

Sammansättningen av den disponibla inkomstens bidragsdel varierar beroende på om barnet lever med en eller två föräldrar. Underhållsstödet och barnbidraget har störst betydelse för de ensamstående, med ca 11 procent av den disponibla inkomsten vardera. För denna grupp bidrar också bostadsbidraget till barnets försörjning med omkring 7 procent. För barn med sammanboende föräldrar är barnbidraget den transferering som betyder mest för den disponibla inkomsten med 7 procent.

Familjestödets andel av den disponibla inkomsten är ungefär lika stor år 2002 som år 2001. Undantaget är gruppen ej hemmaboende ungdomar 18-21 år. För denna grupp har bidraget ökat från 6 procent av den disponibla inkomsten år 2001 till nästan 10 procent år 2002. Det är framförallt andelen socialbidrag som har ökat för denna grupp.

Långt ifrån alla familjer med svag ekonomi söker socialbidrag. Socialbidraget hindrar att familjer hamnar under strecket för vad som kallas ”lägsta rimliga standard”. Utan socialbidrag skulle ytterligare 4 procent av barnen i de ensamstående familjerna leva under ”lägsta rimliga standard” och ytterligare 3 procent av de sammanboende med endast en förvärvsarbete (se tabell 10.4). De barn vars familj någon gång under 2002 har fått socialbidrag är ej medräknade i ovanstående siffror. Det innebär att det är fler barn som tillhör familjer som har fått socialbidrag. Detta gäller 8 procent av samtliga barn mellan 0-17 år, 21 procent av barn med en ensamboende förälder samt 13 procent i familjer med samboende föräldrar där det endast finns en förvärvsarbete (se tabell 10.5).

Förändringar under 90-talet

Under mitten av 1990-talet har hushållen, och då främst barnfamiljerna, berörts av förändringar på arbetsmarknaden samt i de regelsystem som styr de ekonomiska stöden från samhället. Neddragningarna inom välfärdsområdet har påverkat ekonomin för barnen och deras föräldrar. År 1996 var det 21 procent av barnen 0-17 år som levde i familjer med en inkomststandard mindre än 1. Inkomststandarden har sedan dess förbättrats och år 2002 uppmättes de högsta medianvärdena för de flesta familjetyper (se tabellerna 10.7-10.8). Ett undantag är ensamstående kvinnor med barn, som har fått en försämrad standard i jämförelse med år 2001. Det är också den enda familjetyper som fortfarande ligger på samma inkomststandard som år

1993. Andelen barn som tillhör familjer med låg ekonomisk standard är för familjetyperna ensamstående föräldrar och ej hemmaboende barn 18-21 år högre än vad den var 1993. Även unga i åldern 22-29 år, både ensamboende och sammanboende, utan barn har en större andel med låg ekonomisk standard än i början av 1990-talet.

Barn med egna arbetsinkomster

I gruppen 16-17-åringar hade 59 procent egna arbetsinkomster år 2002, dvs. inkomster för vilka arbetsgivarna lämnat kontrolluppgift (se tabell 10.6). Därutöver kan det finnas barn med arbetsinkomster för vilka kontrolluppgifter inte lämnats. Av flickorna, 16-17 år, var det 61 procent som hade arbetsinkomst och för pojkar i samma åldersgrupp var det 56 procent. Bland 13-15 åringarna var det 15 procent som hade egna arbetsinkomster enligt kontrolluppgifterna. Inkomsterna var vanligtvis små, under 10 000 kronor. Endast 8 procent av 16-17 åringarna tjänade 20 000 kronor eller mer.

Föräldrarnas utbildning

Generellt sett består familjens disponibla inkomst till största delen av inkomster från föräldrarnas förvärvsarbete. Arbetsinkomstens storlek är i sin tur beroende av ett antal faktorer, exempelvis arbetstiden och yrket. Under småbarnsåren väljer många att gå ner i arbetstid. När barnen blir äldre ökar man istället förvärvsarbets-tiden vilket bidrar till att inkomsterna ökar. Föräldrarnas yrkesval är i många fall beroende av en kortare eller längre utbildning. Ofta, men inte alltid, finns där ett samband mellan utbildningens längd och förvärvsinkomsten, ju längre utbildning desto högre inkomst.

Barn som lever i familjer där båda föräldrarna har en kortare utbildning är den största gruppen av de redovisade (se tabell 10.9). De, samt de med mödrar som har en längre utbildning och fäder med en kortare utbildning, hör till de sämst ställda där 9 respektive 11 procent lever med inkomststandard under 1. Motsvarande siffra för barnen i familjer där båda vuxna har en längre utbildning är 5 procent. Disponibel inkomst per konsumtionsenhet är 113 000 kronor då föräldrarna har en kortare utbildning respektive 148 000 kronor då föräldrarna har en längre utbildning.

Föräldrarnas födelse-land

Föräldrarnas födelse-land har betydelse för familjens ekonomi. Barn i familjer med sammanboende föräldrar som båda är födda i Sverige har en disponibel inkomst på 117 000 kronor per konsumtionsenhet (se tabell 10.10). Barn med föräldrar som är födda i Norden eller i något EU-land har oftast en något högre medianinkomst än barn med föräldrar som är födda i övriga

länder. Lägst disponibel inkomst per konsumtionsenhet, 84 000 kronor, har barn i familjer där pappan är svenskfödd och mamman är född i något land utanför Norden och EU-länderna.

Bland de ensamstående föräldrarna är det de svenskfödda föräldrarna som har de högsta disponibla inkomsterna medan föräldrar som är födda i övriga länder utanför Norden och EU-länderna har det sämst ställt ekonomiskt. Ensamstående fäder har högre disponibel inkomst än ensamstående mödrar bland både svensk- och utrikesfödda.

Disponibel inkomst – de samlade inkomsterna i en familj inklusive bidrag och med skatter och andra negativa transfereringar från dragna.

Disponibel inkomst per konsumtionsenhet – den disponibla inkomsten relaterad till försörjningsbördan. Varje person i familjen tilldelas en vikt anpassad till ålder och eventuella stordriftsfördelar enligt en s.k. ekvivalensskala. De olika familjemedlemmarnas vikter summeras och den disponibla inkomsten divideras med denna summa. På så sätt erhålles måttet disponibel inkomst per konsumtionsenhet.

Inkomststandard – den disponibla inkomsten dividerad med en norm för levnadsomkostnader vars storlek beror av familjens storlek och sammansättning. Normen består av tre delar: 1. Baskonsumtion (exempelvis mat och kläder); 2. Kostnader för boendet samt 3. Eventuella barnomsorgsutgifter och fackföreningsavgifter.

Läs mer om de olika begreppen i bilagan om Olika inkomstbegrepp.

Tidsserie 7**Familjestödets andel av den disponibla inkomsten 1998-2002.****Barn 0-17 år efter familjens ekonomiska situation.****Procent**

	Bidragets andel (i procent) av den disponibla inkomsten					
	Barn- bidrag	Bostads- bidrag	Underhålls- stöd	Föräldra- försäkring ¹⁾	Social- bidrag	Samtliga bidrag
1998	7,9	2,5	2,8	3,6	2,1	20,9
1999	6,9	2,5	3,0	3,6	2,3	18,3
2000	8,0	2,4	3,1	3,3	2,3	19,2
2001	8,5	2,1	2,8	3,3	2,0	18,7
2002	8,0	2,0	2,7	3,5	1,8	18,1

¹⁾ Exklusive havandeskapspenning

Beräkningar gjorda för familjer där de vuxna har bott i Sverige hela året, dvs. helårspopulationen. Föräldrapenningen är beräknad netto, dvs. efter skatt.

Källa: SCB, Hushållens ekonomi (HEK)

Tabell 10.1

Familjens inkomststandard och andelen barn som tillhör familjer med låg och hög ekonomisk standard. Barn 0-17 år efter familjens ekonomiska situation. År 2002

Barnets ålder Familjetyp Antal barn i familjen	Inkomst- standard (median)	Andel (%) med inkomst- standard			Spridningsmått		Andel (%) med inkomststandard under 1.0 när socialbidrag ej är inräknat	
		Under 0.75	Under 1.0	2.0 eller högre	P10/ median	P90/ median		
Ålder								
0-5 år	1,55	6	13 ± 2	16	0,61	1,42	16	
6-12 år	1,56	6	11 ± 2	20	0,62	1,50	13	
13-17 år	1,67	4	8 ± 2	28	0,62	1,49	11	
0-17 år	1,59	5	11 ± 1	21	0,62	1,47	13	
Barn i familjer med								
1 hemmaboende barn 0-21 år	1,69	3	7 ± 2	30	0,62	1,50	10	
2 hemmaboende barn 0-21 år	1,68	5	9 ± 2	24	0,61	1,44	11	
3+ hemmaboende barn 0-21 år	1,44	7	15 ± 3	13	0,63	1,44	19	
Barn med sammanboende föräldrar								
Därav: 1 hemmaboende barn 0-21 år	1,89	3	6 ± 2	41	0,65	1,46	7	
2 hemmaboende barn 0-21 år	1,75	5	7 ± 1	27	0,67	1,42	8	
3+ hemmaboende barn 0-21 år	1,49	5	11 ± 2	15	0,65	1,42	14	
En förvärvsarbetsande förälder	1,31	9	21 ± 4	8	0,61	1,49	26	
Två förvärvsarbetsande föräldrar	1,73	3	5 ± 1	28	0,72	1,42	5	
Barn med ensamstående föräldrar								
Därav: Mödrar	1,16	7	24 ± 5	3	0,74	1,37	29	
Förvärvsarbetsande förälder	1,25	6	15 ± 4	7	0,76	1,43	18	
Ensam barn	1,33	4	11 ± 4	7	0,74	1,34	16	
Som jämförelse								
Ej hemmaboende ungdomar 18-21 år								
	1,22	20	37 ± 6	7	0,44	1,56	40	
Ensamstående vuxna utan barn								
Därav: 22-29 år	1,48	10	18 ± 3	21	0,52	1,51	20	
30-64 år	1,75	2	5 ± 1	35	0,63	1,57	7	
65- år	1,18	2	14 ± 2	11	0,82	1,77	14	
Sammanboende vuxna utan barn								
Därav: 22-29 år	2,15	2	4 ± 2	59	0,62	1,36	5	
30-64 år	2,41	1	2 ± 1	74	0,66	1,48	2	
65- år	1,75	0	2 ± 1	33	0,70	1,57	2	
Samtliga 22-64 år utan barn	2,08	2	5 ± 1	54	0,56	1,54	6	
Samtliga 65- år utan barn	1,50	1	7 ± 1	23	0,69	1,69	7	
Samtliga 22- år utan barn	1,86	2	6 ± 1	43	0,58	1,63	7	
Samtliga		2	3	8 ± 1	34	1	2	10

Källa: SCB, Hushållens ekonomi (HEK)

Beräkningar gjorda för familjer där de vuxna har bott i Sverige hela året, dvs. helårspopulationen.

Inkomststandard = Kvoten mellan disponibel inkomst och norm för levnadsstandard. Norm för levnadsstandard utgörs av summan av tidigare socialbidragsnormer uppräknat till 2002 års nivå plus verklig boendekostnad och barnomsorgskostnad. Vid värdet 1.0 ligger familjen på gränsen för "lägsta rimliga standard". Vid värdet 2.0 är inkomsterna tillräckliga för försörjning av två familjer utan att någon ska ha lägre standard än "lägsta rimliga standard".

Inkomststandard, socialbidrag ej inräknat = Inkomststandard där socialbidrag ej ingår i den disponibla inkomsten.

Andel med inkomststandard under värdet 1.0 ges med 95-procentigt konfidensintervall.

Spridningsmått som används här är P10 respektive P90 dividerat med medianen (P50). P10, medianen (P50) och P90 är gränsvärden som delar befolkningen när den ordnats efter inkomststandard, från den lägsta till den högsta. P10 är värdet som avgränsar de 10 procent som har de lägsta inkomsterna, medianen är värdet i mitten och P90 avgränsar de 10 procent som har de högsta inkomsterna.

Tabell 10.2

Familjens disponibla inkomst per konsumtionsenhet och andelen barn som tillhör familjer med låga disponibla inkomster. Barn 0-17 år efter familjens ekonomiska situation. År 2002

Barnets ålder Familjetyp Antal barn i familjen	Disponibel inkomst per konsumtionsenhet (median, 1000-tal kr)	Andel under 50 % av medianen för samtliga hushåll	Antal (1000-tal)
Ålder			
0-5 år	119	8 ± 1,4	540
6-12 år	115	7 ± 1,2	844
13-17 år	119	6 ± 1,1	530
0-17 år	117	7 ± 0,9	1 914
Barn i familjer med			
1 hemmaboende barn 0-21 år	133	4 ± 1,2	363
2 hemmaboende barn 0-21 år	124	4 ± 0,9	902
3+ hemmaboende barn 0-21 år	100	12 ± 2,3	649
Barn med sammanboende föräldrar			
Därav: 1 hemmaboende barn 0-21 år	123	6 ± 0,9	1 550
2 hemmaboende barn 0-21 år	148	3 ± 1,1	246
3+ hemmaboende barn 0-21 år	131	3 ± 0,9	751
En förvärvsarbetsande förälder	104	10 ± 2,2	553
Två förvärvsarbetsande föräldrar	96	18 ± 4,1	183
	128	2 ± 0,7	1 262
Barn med ensamstående föräldrar			
Därav: Mödrar	91	11 ± 3,0	364
Förvärvsarbetsande förälder	88	12 ± 3,5	303
Ensam barn	97	5 ± 2,1	284
	108	6 ± 3,1	117
Som jämförelse			
Ej hemmaboende ungdomar 18-21 år	95	24 ± 5,6	143
Ensamstående vuxna utan barn			
Därav: 22-29 år	134	4 ± 0,7	1 797
30-64 år	128	11 ± 2,6	331
65- år	161	2 ± 0,7	847
	109	2 ± 0,9	619
Sammanboende vuxna utan barn			
Därav: 22-29 år	177	1 ± 0,4	2 341
30-64 år	177	2 ± 1,1	279
65- år	202	1 ± 0,4	1 275
	133	1 ± 0,7	787
Samtliga 22-64 år utan barn	177	3 ± 0,5	2 732
Samtliga 65- år utan barn	120	2 ± 0,6	1 406
Samtliga 22- år utan barn	158	2 ± 0,4	4 138
Samtliga	135	4 ± 0,4	8 597

Källa: SCB, Hushållens ekonomi (HEK)

Beräkningar gjorda för familjer där de vuxna har bott i Sverige hela året, dvs. helårspopulationen. För beskrivning av disponibel inkomst per konsumtionsenhet se Bilaga 4. Inkomstbegrepp. Andel under 50 procent av medianen ges med 95-procentigt konfidensintervall.

Tabell 10.3

**Kontantmarginal och svårigheter att betala löpande utgifter för mat, hyra och räkningar
Barn 0-17 år efter familjens ekonomiska situation 2002/2003. Båda könen. Procent**

Barnets ålder Antal barn i familjen Familjetyp Föräldrars sysselsättning Kommungrupp	Har eller saknar kontantmarginal (procent)					Svårt med löpande utgifter (procent)	Antal barn (1 000-tal) ULF 02/03
	Har kontantmarginal		Saknar kontantmarginal	Samtliga barn			
	Summa	Därav					
		Egna medel	Kan låna				
Ålder							
0-5 år	86	54	31	14 ± 2	100	24 ± 2	529
6-12 år	83	56	27	17 ± 2	100	24 ± 2	788
13-17 år	82	59	23	18 ± 2	100	22 ± 2	606
0-17 år	84	56	27	16 ± 1	100	23 ± 1	1 925
Barn i familjer med							
1 hemmaboende barn 0-17 år	81	55	25	19 ± 3	100	25 ± 3	443
2 hemmaboende barn 0-17 år	87	61	25	14 ± 1	100	19 ± 2	882
3+ hemmaboende barn 0-17 år	82	49	32	18 ± 2	100	29 ± 2	593
Barn med sammanboende föräldrar							
88	62	26	12 ± 1	100	17 ± 1	1 569	
Därav: 1 hemmaboende barn 0-17 år	89	64	24	12 ± 2	100	13 ± 2	316
2 hemmaboende barn 0-17 år	91	66	25	9 ± 1	100	13 ± 1	747
3+ hemmaboende barn 0-17 år	84	54	30	16 ± 2	100	25 ± 2	505
En förvärvsarbetande förälder	77	44	32	23 ± 3	100	25 ± 3	287
Två förvärvsarbetande föräldrar	94	68	25	7 ± 1	100	13 ± 1	1 235
Barn med ensamstående förälder							
63	31	32	38 ± 4	100	52 ± 4	351	
Därav: Ensamstående far	81	47	34	19 ± 7	100	39 ± 6	77
Ensamstående mor	57	26	31	43 ± 4	100	56 ± 4	273
Ensamstående barn	62	34	27	39 ± 7	100	52 ± 6	127
Förskolebarn från 2 år							
86	55	30	14 ± 2	100	25 ± 2	503	
Därav: Sammanboende föräldrar	88	59	28	12 ± 2	100	19 ± 2	429
Bägge föräldrarna förvärvsarbetar/studerar exklusive föräldralediga	91	63	28	9 ± 2	100	15 ± 2	305
En eller ingen av föräldrarna förvärvs- arbetar/studerar exkl föräldralediga	79	50	29	21 ± 4	100	30 ± 5	124
Ensamstående förälder	73	32	41	27 ± 8	100	59 ± 8	73
Skolbarn t o m 12 år							
83	56	28	17 ± 2	100	23 ± 2	659	
Därav: Sammanboende föräldrar	89	62	26	11 ± 2	100	16 ± 2	533
Bägge föräldrarna förvärvsarbetar/ /studerar exklusive föräldralediga	91	65	25	9 ± 2	100	13 ± 2	442
En eller ingen av föräldrarna förvärvs- arbetar/studerar exkl föräldralediga	78	47	31	22 ± 5	100	28 ± 5	92
Ensamstående förälder	60	27	33	40 ± 6	100	55 ± 6	125
Kommungrupp							
Storstäder	80	51	28	20 ± 3	100	26 ± 3	282
Förortskommuner	86	60	26	14 ± 3	100	24 ± 3	315
Större städer	83	56	27	17 ± 2	100	22 ± 2	499
Medelstora städer	85	57	27	16 ± 3	100	21 ± 3	277
Industrikommuner	88	61	27	12 ± 3	100	16 ± 3	173
Landsbygdskommuner	82	50	31	18 ± 5	100	31 ± 6	80
Glesbygdskommuner	83	53	30	17 ± 5	100	33 ± 7	54
Övriga större kommuner	84	57	25	16 ± 4	100	23 ± 4	143
Övriga mindre kommuner	84	56	26	16 ± 5	100	27 ± 5	96
Samtliga barn 0-17 år	84	56	27	16 ± 1	100	23 ± 1	1 925

Källa: SCB, Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF)

ULF är en intervjuundersökning och uppgifterna i tabellen är självrapporterade. Kontantmarginal = Möjlighet att inom en vecka skaffa fram 14 000 kronor. Svårt med löpande utgifter = Det har under senaste 12 månaderna hänt att man haft svårighet att klara av de löpande utgifterna för mat, hyra, räkningar mm. Andelen som saknar kontantmarginal och andelen som har svårt att betala utgifter ges med 95-procentigt konfidensintervall.

Kommungrupper enligt Kommunförbundets indelning, se Bilaga 1.

Tabell 10.3 (forts.)

**Kontantmarginal och svårigheter att betala löpande utgifter för mat, hyra och räkningar
Barn 0-17 år efter familjens ekonomiska situation 2002/2003. Flickor. Procent**

Barnets ålder Antal barn i familjen Familjetyp Föräldrars sysselsättning Kommungrupp	Har eller saknar kontantmarginal (procent)						Svårt med löpande utgifter (procent)	Antal barn (1 000-tal) ULF 02/03
	Har kontantmarginal		Saknar kontantmarginal		Samtliga barn			
	Summa	Därav						
		Egna medel	Kan låna					
Alder								
0-5 år	85	53	32	15 ± 3	100	26 ± 3	255	
6-12 år	83	53	30	17 ± 2	100	24 ± 3	392	
13-17 år	82	60	22	18 ± 3	100	22 ± 3	295	
0-17 år	83	55	28	17 ± 2	100	24 ± 2	943	
Barn i familjer med								
1 hemmaboende barn 0-17 år	79	53	25	21 ± 4	100	27 ± 4	208	
2 hemmaboende barn 0-17 år	86	61	25	14 ± 2	100	19 ± 2	436	
3+ hemmaboende barn 0-17 år	83	48	34	17 ± 3	100	29 ± 3	296	
Barn med sammanboende föräldrar	88	61	27	12 ± 1	100	17 ± 2	768	
Därav: 1 hemmaboende barn 0-17 år	87	62	24	13 ± 3	100	15 ± 3	146	
2 hemmaboende barn 0-17 år	90	66	25	10 ± 2	100	13 ± 2	370	
3+ hemmaboende barn 0-17 år	85	53	32	15 ± 3	100	25 ± 3	250	
En förvärvsarbetande förälder	77	45	31	23 ± 4	100	26 ± 4	134	
Två förvärvsarbetande föräldrar	93	67	26	7 ± 1	100	13 ± 2	610	
Barn med ensamstående förälder	63	29	33	37 ± 6	100	52 ± 5	174	
Därav: Ensamstående far	79	42	37	21 ± 12	100	44 ± 10	37	
Ensamstående mor	58	26	32	42 ± 6	100	54 ± 6	136	
Ensam barn	59	30	29	41 ± 10	100	54 ± 10	62	
Förskolebarn från 2 år	84	53	31	16 ± 3	100	28 ± 4	246	
Därav: Sammanboende föräldrar	87	58	29	13 ± 3	100	21 ± 3	205	
Bägge föräldrarna förvärvsarbetar/studerar exklusive föräldralediga	90	60	29	10 ± 3	100	15 ± 3	146	
En eller ingen av föräldrarna förvärvsarbetar/studerar exkl föräldralediga	79	51	27	21 ± 6	100	36 ± 7	58	
Ensamstående förälder	72	30	42	29 ± 11	100	62 ± 11	41	
Skolbarn t o m 12 år	84	53	31	16 ± 3	100	22 ± 3	329	
Därav: Sammanboende föräldrar	89	59	29	11 ± 2	100	16 ± 2	265	
Bägge föräldrarna förvärvsarbetar/studerar exklusive föräldralediga	91	63	28	9 ± 2	100	14 ± 3	217	
En eller ingen av föräldrarna förvärvsarbetar/studerar exkl föräldralediga	78	45	33	22 ± 7	100	26 ± 7	49	
Ensamstående förälder	64	28	37	36 ± 9	100	50 ± 9	63	
Kommungrupp								
Storstäder	78	48	30	22 ± 5	100	30 ± 5	137	
Förortskommuner	84	59	25	16 ± 4	100	25 ± 4	158	
Större städer	85	56	29	15 ± 3	100	21 ± 3	245	
Medelstora städer	84	55	29	16 ± 4	100	23 ± 4	139	
Industrikommuner	87	60	28	13 ± 4	100	14 ± 5	83	
Landsbygdskommuner	79	44	34	21 ± 8	100	41 ± 9	40	
Glesbygdskommuner	91	58	32	9 ± 6	100	20 ± 9	25	
Övriga större kommuner	81	59	21	19 ± 6	100	22 ± 6	65	
Övriga mindre kommuner	84	56	27	16 ± 7	100	26 ± 7	46	
Samtliga barn 0-17 år	83	55	28	17 ± 2	100	24 ± 2	943	

Källa: SCB, Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF)

ULF är en intervjuundersökning och uppgifterna i tabellen är självrapporterade. Kontantmarginal = Möjlighet att inom en vecka skaffa fram 14 000 kronor. Svårt med löpande utgifter = Det har under senaste 12 månaderna hänt att man haft svårighet att klara av de löpande utgifterna för mat, hyra, räkningar mm. Andelen som saknar kontantmarginal och andelen som har svårt att betala utgifter ges med 95-procentigt konfidensintervall.

Kommungrupper enligt Kommunförbundets indelning, se Bilaga 1.

Tabell 10.3 (forts.)

**Kontantmarginal och svårigheter att betala löpande utgifter för mat, hyra och räkningar
Barn 0-17 år efter familjens ekonomiska situation 2002/2003. Pojkar. Procent**

Barnets ålder Antal barn i familjen Familjetyp Föräldrars sysselsättning Kommungrupp	Har eller saknar kontantmarginal (procent)						Svårt med löpande utgifter (procent)	Antal barn (1 000-tal) ULF 02/03	
	Har kontantmarginal		Saknar kontantmarginal	Samtliga barn					
	Summa	Därav		Egna medel	Kan låna				
Alder									
0-5 år	88	56	31	13 ±	2	100	23 ±	3	274
6-12 år	83	58	25	17 ±	2	100	23 ±	3	394
13-17 år	82	57	24	18 ±	3	100	22 ±	3	311
0-17 år	84	57	26	16 ±	1	100	23 ±	2	980
Barn i familjer med									
1 hemmaboende barn 0-17 år	83	58	24	17 ±	3	100	23 ±	4	234
2 hemmaboende barn 0-17 år	87	62	25	13 ±	2	100	19 ±	2	444
3+ hemmaboende barn 0-17 år	81	50	30	19 ±	3	100	29 ±	3	297
Barn med sammanboende föräldrar	89	63	25	11 ±	1	100	16 ±	1	799
Därav: 1 hemmaboende barn 0-17 år	90	65	24	10 ±	3	100	12 ±	3	169
2 hemmaboende barn 0-17 år	92	67	25	8 ±	2	100	13 ±	2	375
3+ hemmaboende barn 0-17 år	83	55	27	17 ±	3	100	25 ±	3	254
En förvärvsarbetande förälder	77	43	32	23 ±	4	100	24 ±	4	151
Två förvärvsarbetande föräldrar	94	70	24	6 ±	1	100	12 ±	1	624
Barn med ensamstående förälder	62	32	30	38 ±	5	100	52 ±	5	176
Därav: Ensamstående far	83	52	31	17 ±	7	100	35 ±	9	39
Ensamstående mor	56	26	30	44 ±	6	100	57 ±	6	136
Ensam barn	64	38	25	36 ±	9	100	50 ±	9	64
Förskolebarn från 2 år	87	58	30	13 ±	3	100	22 ±	3	256
Därav: Sammanboende föräldrar	89	61	28	11 ±	2	100	18 ±	3	223
Bägge föräldrarna förvärvsarbetar/studerar exklusive föräldralediga	93	65	27	7 ±	2	100	15 ±	3	158
En eller ingen av föräldrarna förvärvsarbetar/studerar exkl föräldralediga	80	49	30	21 ±	6	100	25 ±	6	65
Ensamstående förälder	76	35	41	24 ±	11	100	55 ±	12	32
Skolbarn t o m 12 år	82	58	24	18 ±	3	100	24 ±	3	328
Därav: Sammanboende föräldrar	89	65	24	12 ±	2	100	15 ±	2	266
Bägge föräldrarna förvärvsarbetar/studerar exklusive föräldralediga	91	68	23	10 ±	2	100	13 ±	2	224
En eller ingen av föräldrarna förvärvsarbetar/studerar exkl föräldralediga	78	49	28	22 ±	7	100	30 ±	8	42
Ensamstående förälder	56	27	28	44 ±	9	100	60 ±	9	62
Kommungrupp									
Storstäder	81	54	26	19 ±	4	100	21 ±	5	145
Förortskommuner	88	61	27	12 ±	3	100	23 ±	4	156
Större städer	81	56	25	19 ±	3	100	23 ±	3	254
Medelstora städer	86	60	26	15 ±	3	100	19 ±	4	137
Industrikommuner	89	61	27	11 ±	4	100	18 ±	5	90
Landsbygdskommuner	86	57	28	14 ±	7	100	22 ±	8	39
Glesbygdskommuner	76	48	28	24 ±	8	100	43 ±	10	28
Övriga större kommuner	86	55	28	14 ±	5	100	24 ±	6	77
Övriga mindre kommuner	84	56	25	17 ±	6	100	28 ±	7	50
Samtliga barn 0-17 år	84	57	26	16 ±	1	100	23 ±	2	980

Källa: SCB, Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF)

ULF är en intervjuundersökning och uppgifterna i tabellen är självrapporterade. Kontantmarginal = Möjlighet att inom en vecka skaffa fram 14 000 kronor. Svårt med löpande utgifter = Det har under senaste 12 månaderna hänt att man haft svårighet att klara av de löpande utgifterna för mat, hyra, räkningar mm. Andelen som saknar kontantmarginal och andelen som har svårt att betala utgifter ges med 95-procentigt konfidensintervall.

Kommungrupper enligt Kommunförbundets indelning, se Bilaga 1.

Tabell 10.4

Familjestödets andel av den disponibla inkomsten.

Barn 0-17 år efter familjens ekonomiska situation. År 2002. Procent

Barnets ålder Familjetyp Antal barn i familjen	Bidragets andel (i procent) av den disponibla inkomsten					
	Barn- bidrag	Bostads- bidrag	Underhålls- stöd	Föräldra- försäkring ¹	Social- bidrag	Samtliga bidrag
Ålder						
0-5 år	6,7	1,8	2,0	9,0	2,3	21,8
6-12 år	9,1	2,1	3,1	1,9	1,6	17,7
13-17 år	7,4	2,0	2,9	0,5	1,8	14,7
0-17 år	8,0	2,0	2,7	3,5	1,8	18,1
Barn i familjer med						
1 hemmaboende barn 0-21 år	4,0	2,2	2,5	4,3	1,7	14,8
2 hemmaboende barn 0-21 år	6,6	1,5	2,3	3,5	1,3	15,2
3+ hemmaboende barn 0-21 år	12,1	2,6	3,5	3,1	2,7	23,9
Barn med sammanboende föräldrar	7,2	0,8	0,7	4,0	1,5	14,1
Därav: 1 hemmaboende barn 0-21 år	2,7	0,6	0,4	5,8	1,1	10,6
2 hemmaboende barn 0-21 år	5,7	0,4	0,5	3,8	0,9	11,4
3+ hemmaboende barn 0-21 år	11,2	1,3	1,3	3,3	2,4	19,4
En förvärvsarbetande förälder	10,2	2,5	1,1	3,6	2,6	19,9
Two förvärvsarbetande föräldrar	6,5	0,1	0,7	4,2	0,1	11,7
Barn med ensamstående föräldrar	11,3	7,3	11,2	1,6	3,5	34,8
Därav: Mödrar	12,1	8,3	11,8	1,7	4,1	37,9
Förvärvsarbetande förälder	10,1	5,5	10,5	1,8	1,4	29,3
Ensam barn	6,7	5,5	7,1	1,1	3,1	23,6
Som jämförelse						
Ej hemmaboende ungdomar 18-21 år	0,2	1,7	0,1	0,8	6,9	9,7
Ensamstående vuxna utan barn	0,0	4,4	0,0	0,0	1,6	6,1
Därav: 22-29 år	0,0	1,4	0,0	0,0	3,5	4,9
30-64 år	0,1	2,1	0,0	0,1	1,6	3,9
65- år	0,0	9,3	0,0	0,0	0,6	9,9
Sammanboende vuxna utan barn	0,0	0,6	0,0	0,0	0,5	1,1
Därav: 22-29 år	0,0	0,2	0,0	0,0	0,7	1,0
30-64 år	0,1	0,2	0,0	0,0	0,5	0,8
65- år	0,0	1,3	0,0	0,0	0,4	1,7
Samtliga 22-64 år utan barn	0,1	1,0	0,0	0,0	1,3	2,3
Samtliga 65- år utan barn	0,0	4,8	0,0	0,0	0,5	5,3
Samtliga 22- år utan barn	0,0	2,3	0,0	0,0	1,0	3,3
Samtliga	3,3	1,9	1,1	1,6	1,4	9,3

1) Exklusive havandeskapspenning

Källa: SCB, Hushållens ekonomi (HEK) 2002

Beräkningar gjorda för familjer där de vuxna har bott i Sverige hela året, dvs. helårspopulationen. Föräldrapenningen är beräknad netto, dvs. efter skatt.

Tabell 10.5
Socialbidrag år 2002. Barn 0-17 år som tillhör familjer som fått socialbidrag någon gång under år 2002

Barnets ålder Familjetyp Antal barn i familjen	Andel (%) som har fått socialbidrag	Antal barn i 1000-tal (HEK)
Ålder		
0-5 år	9	540
6-12 år	7	844
13-17 år	9	530
0-17 år	8	1 914
Barn i familjer med		
1 hemmaboende barn 0-21 år	8	363
2 hemmaboende barn 0-21 år	6	902
3+ hemmaboende barn 0-21 år	11	649
Barn med sammanboende föräldrar		
Därav: 1 hemmaboende barn 0-21 år	5	1 550
2 hemmaboende barn 0-21 år	4	246
3+ hemmaboende barn 0-21 år	3	751
En förvärvsarbetande förälder	9	553
Två förvärvsarbetande föräldrar	13	183
	2	1 262
Barn med ensamstående föräldrar		
Därav: Mödrar	21	364
Förvärvsarbetande förälder	23	303
Ensambarn	13	284
	18	117

Källa: SCB, Hushållens ekonomi (HEK) 2002

Beräkningar gjorda för familjer där de vuxna har bott i Sverige hela året, dvs. helårspopulationen.

Tabell 10.6
Barn 13-17 år med egna arbetsinkomster år 2002. Procent

	Andel (i procent) med egna arbetsinkomster				Median (i kr) för barn med arbetsinkomst	Antal barn i 1000-tal
	Totalt	Därav med inkomst av arbete om				
		1-9999 kr	10000-19999 kr	20000 kr eller mer		
Flickor						
13-15 år	15	14	1	0	1 980	172
16-17 år	61	40	13	8	6 608	106
13-17 år	32	24	6	3	4 844	278
Pojkar						
13-15 år	15	14	1	0	2 352	182
16-17 år	56	35	14	7	7 320	112
13-17 år	31	22	6	3	5 282	294
Båda könen						
13-15 år	15	14	1	0	2 160	354
16-17 år	59	38	13	8	6 976	218
13-17 år	32	23	6	3	5 046	571

Källa: SCB, Inkomst- och taxeringsregistret (IoT) 2002

Tabell 10.7
Inkomststandard åren 1993-2002. Barn 0-17 år efter familjens inkomststandard

Barnets ålder Familjetyp Antal barn i familjen	Inkomststandard (median)									
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Ålder										
0-5 år	1,25	1,27	1,24	1,20	1,23	1,30	1,34	1,44	1,52	1,55
6-12 år	1,24	1,26	1,24	1,20	1,24	1,30	1,35	1,43	1,52	1,56
13-17 år	1,36	1,38	1,34	1,35	1,36	1,39	1,43	1,58	1,65	1,67
0-17 år	1,28	1,29	1,26	1,23	1,26	1,32	1,36	1,47	1,54	1,59
Barn i familjer med										
1 hemmaboende barn 0-21 år	1,46	1,51	1,44	1,45	1,49	1,51	1,58	1,61	1,71	1,69
2 hemmaboende barn 0-21 år	1,33	1,34	1,32	1,29	1,34	1,37	1,41	1,52	1,61	1,68
3+ hemmaboende barn 0-21 år	1,20	1,20	1,16	1,13	1,16	1,22	1,27	1,34	1,38	1,44
Barn med sammanboende föräldrar										
Därav: 1 hemmaboende barn 0-21 år	1,56	1,62	1,56	1,55	1,62	1,65	1,71	1,74	1,87	1,89
2 hemmaboende barn 0-21 år	1,37	1,37	1,35	1,33	1,41	1,43	1,51	1,59	1,67	1,75
3+ hemmaboende barn 0-21 år	1,20	1,22	1,18	1,16	1,17	1,26	1,31	1,40	1,43	1,49
En förvärvsarbetande förälder	1,20	1,19	1,12	1,09	1,12	1,16	1,15	1,30	1,25	1,31
Två förvärvsarbetande föräldrar	1,38	1,40	1,37	1,37	1,43	1,46	1,52	1,59	1,67	1,73
Barn med ensamstående föräldrar										
Därav: Mödrar	1,16	1,15	1,11	1,05	1,08	1,08	1,11	1,12	1,19	1,16
Förvärvsarbetande förälder	1,17	1,18	1,13	1,13	1,13	1,12	1,15	1,20	1,25	1,25
Ensambarn	1,24	1,20	1,18	1,19	1,14	1,16	1,23	1,26	1,26	1,33
Som jämförelse										
Ej hemmaboende ungdomar 18-21 år	1,18	1,08	0,96	0,96	1,00	0,96	1,05	1,12	1,12	1,22
Ensamstående vuxna utan barn	1,34	1,32	1,29	1,29	1,32	1,31	1,35	1,39	1,44	1,50
Därav: 22-29 år	1,38	1,34	1,33	1,32	1,37	1,34	1,40	1,48	1,49	1,48
30-64 år	1,52	1,47	1,43	1,47	1,49	1,54	1,54	1,61	1,68	1,75
65- år	1,13	1,13	1,12	1,10	1,10	1,08	1,12	1,11	1,15	1,18
Sammanboende vuxna utan barn	1,81	1,80	1,80	1,82	1,87	1,90	2,01	2,10	2,16	2,16
Därav: 22-29 år	1,82	1,77	1,77	1,84	1,84	1,88	1,99	2,08	2,12	2,15
30-64 år	1,98	1,99	1,94	1,97	2,03	2,07	2,19	2,31	2,41	2,41
65- år	1,54	1,54	1,59	1,60	1,60	1,61	1,66	1,70	1,74	1,75
Samtliga 22-64 år utan barn	1,75	1,74	1,69	1,73	1,77	1,80	1,87	1,99	2,07	2,08
Samtliga 65- år utan barn	1,36	1,39	1,39	1,38	1,39	1,37	1,42	1,42	1,46	1,50
Samtliga 22- år utan barn	1,62	1,60	1,58	1,60	1,64	1,65	1,70	1,78	1,84	1,86
Samtliga barn 0-17 år	1,43	1,44	1,40	1,41	1,45	1,47	1,53	1,62	1,69	1,74

Källa: SCB, Hushållens ekonomi (HEK) 1993-2002

Beräkningar gjorda för familjer där de vuxna har bott i Sverige hela året, dvs. helårspopulationen.

Inkomststandard = Disponibel inkomst dividerat med norm för levnadsstandard. Norm för levnadsstandard utgår från tidigare socialbidragsnormer uppräknat till aktuellt års nivå, verklig boendekostnad och barnomsorgskostnad. Vid värdet 1.0 ligger familjen på gränsen för "lägsta rimliga standard". Vid värdet 2.0 är inkomsterna tillräckliga för försörjning av två familjer utan att någon ska ha lägre standard än "lägsta rimliga standard".

Tabell 10.8

Låg ekonomisk standard åren 1993-2002.

Andelen barn 0-17 år som tillhör familjer med inkomststandard under 1.0.

Barnets ålder Familjetyp Antal barn i familjen	Andel barn (i procent) som tillhör familjer med inkomststandard under 1.0									
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Ålder										
0-5 år	14	14	18	24	20	19	16	13	10	13
6-12 år	14	14	17	22	19	16	13	10	10	11
13-17 år	11	10	15	17	15	13	10	7	6	8
0-17 år	14	13	17	21	19	16	13	10	9	11
Barn i familjer med										
1 hemmaboende barn 0-21 år	9	9	11	12	13	11	10	7	6	7
2 hemmaboende barn 0-21 år	9	10	13	17	13	11	10	9	7	9
3+ hemmaboende barn 0-21 år	20	16	23	30	28	24	17	14	12	15
Barn med sammanboende föräldrar	11	9	14	16	15	12	10	7	6	8
Därav: 1 hemmaboende barn 0-21 år	7	6	8	7	7	7	8	4	3	6
2 hemmaboende barn 0-21 år	7	7	9	13	9	8	8	6	5	7
3+ hemmaboende barn 0-21 år	19	14	22	26	26	20	14	11	10	11
En förvärvsarbetande förälder	26	18	32	38	32	27	35	20	20	21
Två förvärvsarbetande föräldrar	7	6	7	9	7	6	4	3	3	5
Barn med ensamstående föräldrar	19	26	27	36	33	33	22	22	19	22
Därav: Mödrar	21	27	26	40	34	33	24	24	19	24
Förvärvsarbetande förälder	19	21	22	29	27	23	16	16	12	15
Ensam barn	14	19	19	23	26	23	15	13	13	11
Ej hemmaboende ungdomar 18-21 år	35	42	53	52	49	57	47	43	41	37
Som jämförelse										
Ensamstående vuxna utan barn	15	14	15	17	17	19	14	15	14	11
Därav: 22-29 år	16	17	17	21	18	21	18	17	17	18
30-64 år	10	9	11	11	11	11	9	9	9	5
65- år	20	18	20	21	24	27	18	22	20	14
Sammanboende vuxna utan barn	4	3	4	4	3	4	3	2	2	2
Därav: 22-29 år	3	3	4	5	4	5	2	3	2	4
30-64 år	4	3	4	4	3	3	3	2	2	2
65- år	6	3	3	3	3	4	3	3	3	2
Samtliga 22-64 år utan barn	7	7	8	8	8	8	7	6	6	5
Samtliga 65- år utan barn	11	9	11	12	13	15	10	12	10	7
Samtliga 22- år utan barn	9	8	9	9	9	11	8	8	7	6
Samtliga barn 0-17 år	11	10	12	14	13	13	10	9	8	8

Källa: SCB, Hushållens ekonomi (HEK) 1993-2002

Beräkningar gjorda för familjer där de vuxna har bott i Sverige hela året, dvs. helårspopulationen.

Inkomststandard = Disponibel inkomst dividerat med norm för levnadsstandard. Norm för levnadsstandard utgörs av tidigare socialbidragsnormer uppräknat till aktuellt års nivå, verklig boendekostnad och barnomsorgskostnad.

Vid värdet 1.0 ligger familjen på gränsen för "lägsta rimliga standard". Vid värdet 2.0 är inkomsterna tillräckliga för försörjning av två familjer utan att någon ska ha lägre standard än "lägsta rimliga standard".

För åren 1993-1999 ingår hemmaboende barn 0-21 år, från och med 2000 ingår endast hemmaboende barn 0-17 år

Tabell 10.9

Disponibel inkomst per konsumtionsenhet, inkomststandard och andel barn som tillhör familjer med låg inkomststandard efter föräldrarnas utbildning. Barn 0-17 år i familjer med sammanboende föräldrar efter familjens ekonomiska situation. År 2002.

Barnets ålder Föräldrarnas utbildning	Inkomst- standard Median	Andel (%) med inkomststandard under 1.0	Disponibel inkomst per konsumtionsenhet Median	Andel under 50 % av medianen för samtliga hushåll	Hemmaboende barn i 1000-tal
0-5 år					
Båda kortare	1,53	11	113	8	222
Båda längre	1,78	6	149	2	122
Mor kortare	1,66	6	126	7	53
Mor längre	1,68	14	133	5	75
Okänt	1,03	42	84	43	6
Samtliga	1,62	10	119	6	478
6-12 år					
Båda kortare	1,58	9	113	7	332
Båda längre	1,89	6	144	3	127
Mor kortare	1,76	8	134	5	80
Mor längre	1,70	11	124	4	116
Okänt	1,10	40	91	48	6
Samtliga	1,67	9	115	6	661
13-17 år					
Båda kortare	1,66	7	114	7	210
Båda längre	2,06	3	151	2	83
Mor kortare	2,03	6	140	4	50
Mor längre	1,83	7	129	3	62
Okänt	1,18	5	93	27	5
Samtliga	1,80	6	119	5	411
0-17 år					
Båda kortare	1,59	9	113	7	764
Båda längre	1,91	5	148	2	332
Mor kortare	1,79	7	135	5	183
Mor längre	1,73	11	128	4	253
Okänt	1,10	30	90	40	17
Samtliga	1,68	8	117	6	1 550
0-17 år¹					
Båda kortare	1,54	9	110	8	455
Båda längre	1,82	7	141	4	530
Mor kortare	1,69	7	123	5	209
Mor längre	1,68	9	123	5	339
Okänt	1,10	30	90	40	17
Samtliga	1,68	8	117	6	1 550

Källa: SCB, Hushållens ekonomi (HEK) 2002

Beräkningarna gjorda för barn i familjer där de vuxna har bott i Sverige hela året, dvs. helårspopulationen.

Med "kortare" utbildning menas förgymnasial eller gymnasial utbildning. Med "längre" utbildning menas eftergymnasial utbildning och forskarutbildning. Då en av föräldrarna har "kortare" och en "längre" utbildning redovisas efter moderns utbildning.

1) Enligt den gamla utbildningsindelningen. Med "kortare" utbildning menas förgymnasial eller kortare gymnasial utbildning (kortare än 3 år). Med "längre" utbildning menas lång gymnasial utbildning (3 år eller längre) eller eftergymnasial utbildning.

Tabell 10.10

Disponibel inkomst per konsumtionsenhet efter föräldrarnas/föräldrarnas födelse-land och sammanboendeform. Barn 0-17 år efter familjens ekonomiska situation. År 2002

Föräldrarnas födelse-land	Disponibel inkomst (tkr)	Pappan utrikes född		
		Pappan född i Sverige	Norden	EU15+6
Barn i familjer med sammanboende föräldrar				
Mamman född i Sverige	117	126	128	112
Mamman utrikes född				
Norden	101	122	123	114
EU15+6 ¹	97	128	118	109
Övriga länder	84	118	114	93
Barn i familjer med ensamstående mamma				
Född i Sverige	82			
Utrikes född	74			
Norden	82			
EU15+6	76			
Övriga länder	71			
Barn i familjer med ensamstående pappa				
Född i Sverige	95			
Utrikes född	80			
Norden	90			
EU15+6	86			
Övriga länder	75			

Källa: SCB, Inkomst och taxeringsregistret (IoT) 2002.

Beräkningar gjorda för familjer där vuxna har bott i Sverige hela året, dvs. helårspopulationen.

¹Australien, Japan, Kanada, Nya Zeeland, Schweiz, USA samt EU15 exklusive Sverige, Danmark och Finland.

Tabell 10.11

**Egna saker. Andel barn 13-17 år som angivit att de har någon av följande saker.
År 2001/2002.**

	Eget rum	TV	CD-spelare	Mobiltelefon	Dator
Båda könen					
10-12 år	87	42	78	34	24
13-15 år	92	57	85	72	31
16-18 år	95	67	90	91	37
Samtliga	91	54	84	62	30
Sammanboende föräldrar	91	54	85	60	29
Ensamstående förälder	88	54	77	71	33
Flickor					
10-12 år	89	36	82	36	20
13-15 år	93	50	90	75	25
16-18 år	95	61	92	91	28
Samtliga	92	48	87	65	24
Sammanboende föräldrar	93	47	89	62	23
Ensamstående förälder	87	49	83	74	28
Pojkar					
10-12 år	84	48	74	32	28
13-15 år	91	65	80	68	36
16-18 år	95	73	89	91	47
Samtliga	89	60	80	60	36
Sammanboende föräldrar	90	60	82	58	35
Ensamstående förälder	89	59	70	68	39

Källa: SCB, Undersökningarna om levnadsförhållanden (ULF)

Tabell 10.12

Andel barn som under det senaste halvåret inte haft råd att följa med kompisarna eller inte kunnat köpa något de vill ha som andra har, samt andelen barn som inte kan skaffa fram 100 kronor till i morgon, t.ex. för att gå på bio. Barn 10-18 år 2001/2002. Procent av alla barn.

	Har inte haft råd att:		Kan inte skaffa fram 100 kr till imorgon
	följa med kompisarna	köpa det jag vill	
Båda könen			
10-12 år	30	55	9
13-15 år	34	49	4
16-18 år	38	43	3
Samtliga	33	50	5
Sammanboende föräldrar	30	47	4
Ensamstående förälder	47	61	10
Flickor			
10-12 år	26	56	8
13-15 år	38	53	4
16-18 år	42	51	3
Samtliga	35	53	6
Sammanboende föräldrar	31	50	4
Ensamstående förälder	47	63	12
Pojkar			
10-12 år	32	53	9
13-15 år	29	46	3
16-18 år	35	34	3
Samtliga	32	46	5
Sammanboende föräldrar	29	43	5
Ensamstående förälder	46	59	8

Källa: SCB, Undersökningarna om levnadsförhållanden (ULF)

Tabell 10.13
Fickpengarnas storlek. Barn 10-18 år 2001/2002.

	Veckopeng			Månadspeng			Barnbidrag eller studiebidrag			Får när jag behöver	Får inte			
	Nej	Ja		Nej	Ja		Nej	Ja						
	1-25 kr	26-50 kr	51 kr -	1-100 kr	101-200 kr	200 kr-	1-950 kr	950 kr	950 kr-					
Båda könen														
10-12 år	67	15	15	2	47	24	24	4	98	2	..	..	27	9
13-15 år	88	2	7	3	43	8	20	28	81	10	7	..	30	13
16-18 år	97	..	..	2	72	2	3	22	25	9	58	6	21	28
Samtliga	82	6	9	2	53	13	17	17	72	7	18	2	27	16
Sammanboende föräldrar	83	6	8	3	51	13	18	17	73	..	17	..	26	15
Ensamstående föräldrar	81	7	11	2	58	10	16	16	70	5	21	2	27	18
Flickor														
10-12 år	67	15	16	..	51	23	23	3	98	..	..	..	31	10
13-15 år	90	..	6	..	45	6	19	28	82	9	7	..	32	14
16-18 år	97	..	..	..	74	..	3	22	27	9	58	4	20	26
Samtliga	83	6	9	1	55	11	16	17	75	6	17	1	28	16
Sammanboende föräldrar	83	..	8	..	53	12	17	18	75	..	16	..	28	15
Ensamstående föräldrar	86	4	10	1	60	8	16	15	76	3	18	1	31	19
Pojkar														
10-12 år	68	15	15	2	44	26	24	5	98	..	..	..	24	8
13-15 år	85	..	7	6	41	9	21	28	80	11	7	..	28	11
16-18 år	97	..	..	2	71	..	4	21	23	9	58	..	22	31
Samtliga	81	7	9	3	50	14	18	17	70	7	19	..	25	15
Sammanboende föräldrar	83	6	8	3	49	15	19	17	72	..	18	..	25	14
Ensamstående föräldrar	75	10	11	3	55	11	15	18	64	6	24	4	23	18

Källa: SCB, Undersökningarna om levnadsförhållanden (ULF)

Tabell 10.14
Andel barn som tjänat pengar under de senaste tolv månaderna.
Barn 13-18 år 2001/2002.

	Minst en gång i veckan	Minst en gång i månaden	Någon enstaka gång	Har inte tjänat några pengar
Båda könen				
13-15 år	8	9	30	54
16-18 år	17	15	26	42
Samtliga	12	12	28	48
Sammanboende föräldrar	12	12	28	48
Ensamstående föräldrar	13	11	28	49
Flickor				
13-15 år	7	7	24	61
16-18 år	21	16	24	40
Samtliga	14	11	24	51
Sammanboende föräldrar	13	12	23	53
Ensamstående förälder	18	11	26	45
Pojkar				
13-15 år	9	10	36	45
16-18 år	12	14	30	45
Samtliga	10	12	33	45
Sammanboende föräldrar	11	12	34	43
Ensamstående föräldrar	6	10	30	54

Källa: SCB, Undersökningarna om levnadsförhållanden (ULF)